

SÅ FUNKAR DET: BÅTTOALETTER

TEXT OCH ILLUSTRATION JONAS ARVIDSSON

DET TOALETTAVFALL SOM VI BÅTÄGARE släpper ut under sommars segling har liten påverkan på den totala övergödningen av våra kustvatten, men eftersom det sker under en kort, känslig tid och på få utsatta ställen kan det få stor lokal påverkan. Det kan också medföra sanitära problem i våra badvikar genom ökad mängd skadliga bakterier.

Av denna anledning kommer det att

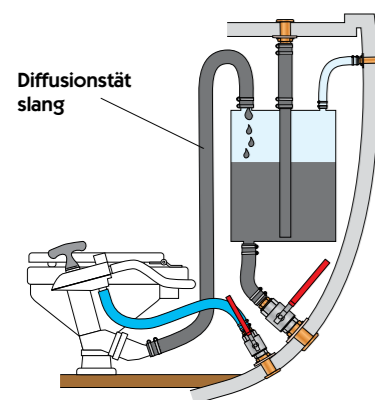
bli ett totalförbud mot att släppa ut toalettavfall i våra hav, sjöar och vattendrag från och med den första april 2015 (svenskt sjöterritorium). Förbudet gäller alla fritidsbåtar utom de som är K-märkta.

Sedan 2001 finns ett krav att fritidsbåtshamnarna skall kunna ta emot avfall. Hamnen får inte ta ut någon separat avgift för att ta hand om avfallet, utan det

skall ingå i den allmänna hamnavgiften.

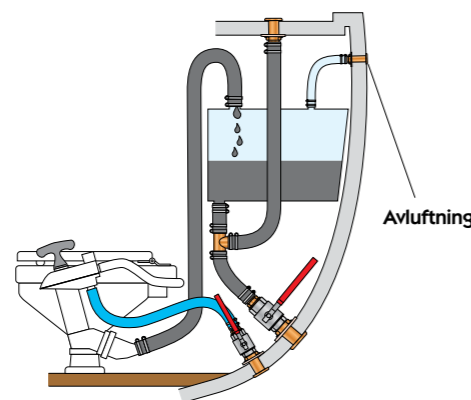
Det finns olika tekniker för tömning, men de flesta går ut på att avfallet sugas upp ur tanken. En viktig fråga är därför anslutningen mellan båt och sugstation. Båtinstallationen, och framförallt däcksbekslaget, skall därför följa standarden ISO 8099:2000. Var uppmärksam som kund – det är inte säkert att butikspersonalen är påläst! ☹

OLIKA TYPER AV INSTALLATIONER

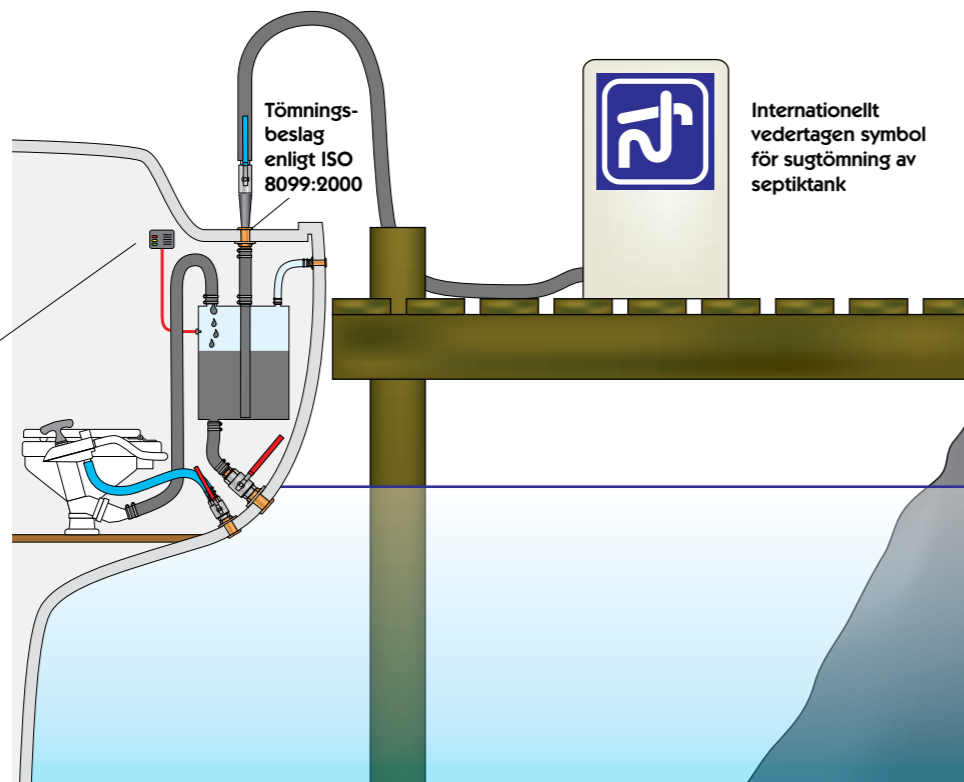
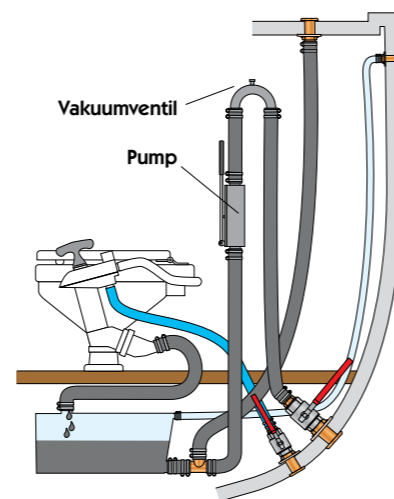
SEPTIKTANK ÖVER VATTENLINJEN

Installation av septiktanken över vattenlinjen är betydligt enklare, eftersom man inte behöver någon extra pump eller vakuumentil för att hindra hävertverkan. Det kan bli något svårare att tömma toan.

SEPTIKTANK ÖVER VATTENLINJEN

SEPTIKTANK UNDER VATTENLINJEN

Internationellt vedertagen symbol för sugtömning av septiktank

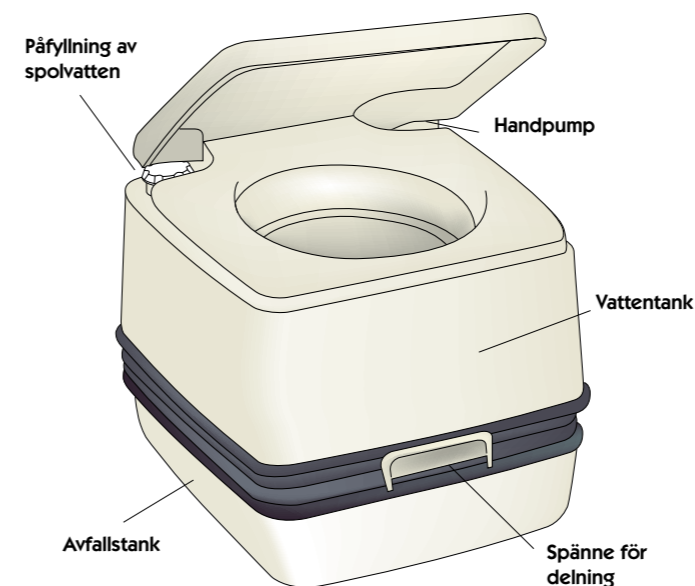
MULLTOA

En mulltoa släpper inte ut något avfall i vattnet och kräver därför inga genomföringar under vattenlinjen. Den fungerar precis på samma sätt som när löv bryts ner i naturen – det är naturens mikroorganismer som bryter ner vårt avfall till mull. I en mulltoa får processen hjälp genom att en fläkt ökar ventilationen och att man rör om i avfallet/mullen minst varje gång man använder toan.

Nedbrytningen blir effektivare vid högre temperaturer, eftersom mikroorganismerna trivs bättre då och vätskan avdunstar snabbare. Detta kan ibland vara ett problem på en båt i våra trakter. I sommarstugan kan man tillföra värme, men energi är ofta en bristvara i båten. Fläkten kan med fördel drivas av solceller.

En rätt skött mulltoa är helt luktfri och kapaciteten räcker för två personer under en sommars segling. Den producerade mullen blir jordförbättring hemma i trädgården eller på favoritön i skärgården.

www.airheadtoilet.com
www.natureshead.net
sun-mar.us

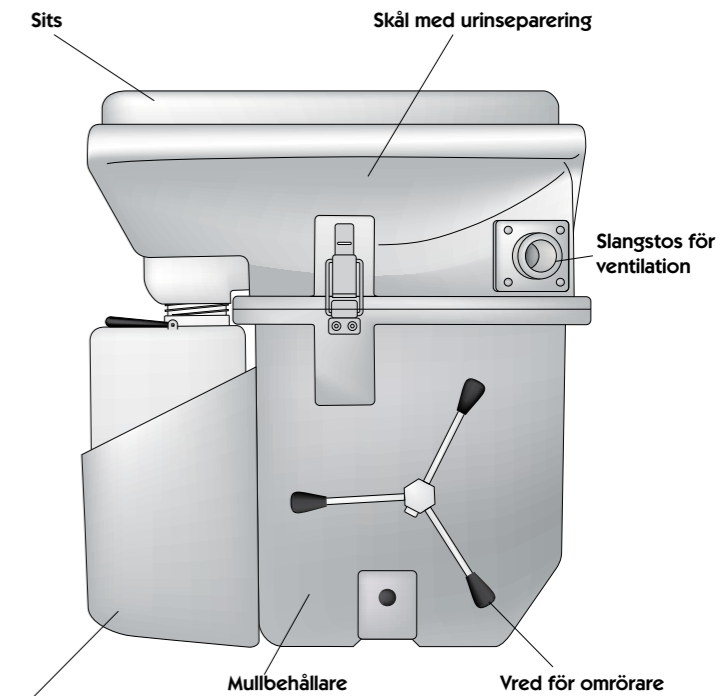
PORTAPOTTI

Detta är det ledande märket inom spolbara portabla toaletter. Den övre delen innehåller toaletsits och skål, men också en vattentank med handpump för spolning. Den undre delen, som innehåller avfallstanken, går lätt att ta loss för att ta den till en godkänd tömningsplats.

Det finns modeller med olika höjd och kapacitet. Installationen kräver bara en fast plats i båten – inga skrovgenomföringar. Toaletten är helt luktfri. Avfallstankens konstruktion gör tömningen både enkel och stänkfri.

Vissa kan tycka att det är skämmigt att gå iväg med avfallstanken för att tömma den, men man borde istället sträcka på sig för att man visar att man tar sitt ansvar för miljön i våra kustvatten.

<http://www.thetford.com>

Urinbehållare. En del modeller har ingen urinseparering, men då krävs bättre ventilation och högre värme för att få bort all vätska.

TOARING MED MAJSSTÄRKELSEPÅSE

Om vi nöjer oss med kortare turer i civiliserade trakter, kanske toaletten på restaurangen eller i gästhamnen räcker. Bajamajor i populära naturhamnar blir också allt vanligare. På alla dessa ställen tas avfallet omhand på ett bra sätt.

I många år var hinken en bra lösning om nöden trängde sig på ute till havs, men det finns bättre lösningar. En fällbar sits med komposterbara påsar av majsstärkelse är billig och tar inte mycket plats i båten. Efter utträtt behov knyts påsen ihop och förvaras i en hink med tättslutande lock tills allt kan kastas bland soporna på land.

www.thepett.co.uk
www.peeppeople.com

För mer information se: www.transportstyrelsen.se/sv/Sjofart/Fritidsbatar/ samt: www.batmiljo.se